

Ústní modlitba je naší kotvou

Papež František hovořil při pravidelné středeční katechezi o ústní modlitbě. Řekl, že modlitba se stává „slovem, invokací, zpěvem, básní“, a nesmí se jí pohrdat, „myslet si, že se jedná jen o nudné opakování známých vět“.

Naopak doporučoval, abychom modlitbu Otče náš rozjímali jako ústní modlitbu, kterou Ježíš učil své učedníky.

Připomněl, jak ho apoštolové „přitahovaní tichou modlitbou Ježíše“, prosili, aby je naučil se modlit.

22.04.2021

Dobrý den, drazí bratři a sestry,

Modlitba je rozhovor s Bohem a každé stvoření v jistém smyslu rozhovor s Bohem vede. V lidské bytosti se modlitba stává slovem, invokací, zpěvem, básní... Boží slovo se stalo tělem a v těle každého člověka se slovo k Bohu vrací v modlitbě.

Slova jsou naše stvoření, jsou však také našimi matkami a do jisté míry nás formují. Slova modlitby nám dovolují bezpečně projít temnotou rokle, vedou nás po travnatých nivách oplývajících vodou, před zraky protivníků nám prostírají stůl, jak nás učí slova žalmu (srov. Ž 23).

Slova povstávají z pocitů, avšak existuje také opačná cesta, na níž

slova utvářejí city. Bible člověka učí jednat tak, aby se všechno dělo ve světle slova, aby nic lidského nebylo vyřazováno, cenzurováno. Zejména bolest je nebezpečná, zůstane-li ukrytá, uzavřená v našem nitru... Bolest uzavřená v našem nitru, která se nevyjádří a nedostane volný průchod, může otrávit duši. Je smrtelná.

Právě proto nás Písmo svaté učí, abychom se modlili slovy někdy až troufalými. Svatopisci nevytvářejí iluze o člověku, vědí, že jeho srdce obývají rovněž nepřítelš povznášející city, dokonce i nenávist. Nikdo z nás se nerodí svatý a když tyto špatné city klepou na bránu našeho srdce je zapotřebí umět je zneškodnit modlitbou a Božím slovem. V žalmech najdeme některé velmi tvrdé výrazy namířené proti nepříteli - výrazy, o nichž nás duchovní mistři učí, že je máme vztahovat na ďábla a na své hříchy -

a přece jsou to slova, která náleží k lidské situaci a byla zahrnuta do rámce Písma svatého. Jsou v něm, aby dosvědčovala, že pokud by neexistovala slova, která tváří v tvář násilí zneškodňují špatné city a usměrňují je tak, aby neškodily, svět by se do nich zcela ponořil.

První lidská modlitba je vždycky hlasitou recitací. Nejprve se dají do pohybu rty. Jakkoli všichni víme, že modlit se neznamena opakovat slova, hlasitá modlitba je ta nejbezpečnější a vždycky je možné k ní přistoupit. City, jakkoli mohou být vznešené, jsou naopak vždy nejisté: přicházejí a mizí, opouštějí nás a vracejí se. A nejen to, rovněž milosti pocházející z modlitby jsou nepředvídatelné. V některých chvílích překypujeme útěchou, která naopak jakoby zcela vyprchala v temnějších dnech. Modlitba srdce je tajemná a v určitých okamžicích skrytá. Modlitba rtů, kterou šeptáme nebo recitujeme

společně, je vždycky po ruce, je stejně nutná jako manuální práce. Katechismus nás v této věci učí a praví: «Ústní modlitba je nezbytnou složkou křesťanského života.

Učedníky, přitahované tichou modlitbou svého Mistra, Ježíš učí ústní modlitbě: „Otče náš“»(č. 2701). „Nauč nás se modlit“, prosí učedníci Ježíše a Ježíš je učí ústní modlitbu: Otče náš. Je to modlitba, ve které je všechno...

Všichni bychom měli mít pokoru těch lidí v pokročilém věku, kteří v kostele - snad proto, že jim sluch již dokonale neslouží - polohlasně recitují modlitby, jež se v dětském věku naučili a naplňují loď kostela svým šepotem. Tato modlitba nenarušuje ticho, nýbrž dosvědčuje věrnost povinnosti modlit se, naplňované po celý život a nikdy nevynechané.

Tito lidé se svou pokornou modlitbou jsou často velkými přímluvci

farností. Jsou jako duby, jejichž větroví je z roku na rok rozložitější, aby poskytlo stín co největšímu počtu lidí. Jenom Bůh ví, kdy a nakolik je jejich srdce spojené s těmito odříkanými modlitbami. Bezpochyby také tito lidé museli projít nocí a okamžiky prázdna. Ústní modlitbě však můžeme vždy zůstat věrní. Je jakousi kotvou, jejíhož provazu se můžeme chytit, abychom zůstali věrní, děj se co děj.

Všichni se můžeme učit vytrvalosti od onoho ruského poutníka, o němž mluví jedno slavné duchovní dílo, který získal umění modlitby skrze nekonečné opakování stále stejné invokace: „Ježíši Kriste, Boží Synu, Pane, smiluj se nad námi, hříšníky!“ (Srov. CCC, 2616, 2667). Jestliže do jeho života vstoupí milost, jestliže se modlitba jednoho dne roznítí do té míry, že pocítí přítomnost Království zde mezi námi, jestliže se jeho pohled promění

natolik, že bude podoben pohledu dítěte, bude tomu tak proto, že vytrval v opakování této prosté křesťanské litanie. Ona totiž nakonec vstoupila do rytmu jeho dechu. Tento příběh ruského poutníka je krásný, je to kniha, kterou může číst každý. Doporučuji vám ho k četbě, pomůže vám pochopit, co znamená ústní modlitba.

Nesmíme tedy pohrdat hlasitou modlitbou. Někdo snad řekne: „Ale, to je dětinské, to je pro nevědomé lidi; já usiluji o modlitbu mysli, o meditaci, vnitřní prázdno, do něhož by přišel Bůh...“ Prosím tě, neupadej do pýchy pohrdající ústní modlitbou. Je to modlitba prostých lidí, kterou nás naučil Ježíš: Otče náš, jenž jsi na nebesích... Slova, jež vyslovujeme, nás berou za ruku, v jisté chvíli nám navracejí chuť, dávají procitnout rovněž těm nejrozespalejším srdcím, probouzejí city, po nichž už nebylo ani stopy. A především jedině ona

bezpečně nesměrovávají k Bohu
otázky, které On chce slyšet. Ježíš nás
neponechal v mrákotě. Řekl nám:
„Vy, když se modlíte, mluvte takto!“ A
naučil nás modlitbu Otče náš (srov.
Mt 6,9).

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/papez-
frantisek-ustni-modlitba/](https://opusdei.org/cs-cz/article/papez-frantisek-ustni-modlitba/) (17.03.2026)